

JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO 2019 METŲ VEIKLOS ATASKAITOS

2020 m. balandžio 9 d. Nr. T2-76

Jurbarkas

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 19 punktu, Jurbarko rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2015 m. rugsėjo 24 d. sprendimu Nr. T2-255 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“, 251–253 punktais, Jurbarko rajono savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a**:

Pritarti Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2019 metų veiklos ataskaitai (pridedama).

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Savivaldybės meras

Skirmantas Mockevičius

PRITARTA

Jurbarko rajono savivaldybės tarybos

2020 m. balandžio 9 d. sprendimu Nr. T2-76

JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO 2019 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

1. ĮSTAIGOS TIKSLAI IR PAGRINDINĖS VEIKLOS KRYPTYS

Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – Biuras) – savivaldybės biudžetinė įstaiga, turinti juridinio asmens teises, įmonės kodas 303506461. Biuras įsteigtas Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2015 m. lapkričio 27 d. sprendimu Nr. T2-331 „Dėl Biudžetinės įstaigos steigimo“. Įstaiga įregistruota Juridinių asmenų registre 2015 m. sausio 5 d. Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2017 m. rugpjūčio 31 d. sprendimu Nr. T2-238 „Dėl patalpų perdavimo patikėjimo teise Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biurui“, 2017 m. rugsėjo 22 d. Biuras persikėlė į naujas patalpas, adresas Lauko g. 17A, Jurbarkas.

Pagrindinė Biuro veikla – visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų organizavimas ir teikimas fiziniams ir juridiniams asmenims savivaldybės teritorijoje. Biuras savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Jurbarko rajono savivaldybės tarybos sprendimais, savivaldybės mero potvarkiais, administracijos direktoriaus įsakymais, Biuro nuostatais bei kitais teisės aktais.

Biuro finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

Misija – gerinti Jurbarko rajono gyventojų sveikatą, skatinant asmeninę ir bendruomeninę atsakomybę už ją.

2019 metais Jurbarko rajono savivaldybėje mokinių visuomenės sveikatos priežiūros, visuomenės sveikatos stiprinimo ir visuomenės sveikatos stebėsenos funkcijos, savižudybių prevencijos priemonių programa buvo finansuotos iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos, skirtos Savivaldybės biudžetui Sveikatos apsaugos ministerijos kuruojamoms valstybinėms (valstybės perduotos savivaldybėms) funkcijoms vykdyti. Visos 2019 m. iš šios dotacijos finansuotos priemonės vykdytos vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, atsakingų institucijų parengtomis metodinėmis rekomendacijomis, atsižvelgiant į paskutiniųjų metų savivaldybės sveikatos stebėsenos rodiklius, gyventojų gyvenamosios tyrimo rezultatus, pagal galimybes atsižvelgiant į gyventojų, bendruomenių pageidavimus.

Įstaigos vadovas. Biuro direktorė Diana Griškuvienė įstaigai vadovauja nuo 2015 m. gruodžio 28 d. Įstaigos vadovavimo darbo stažas – 5 metai. Išsilavinimas – aukštasis universitetinis, mokslinis laipsnis – socialinių mokslų magistro. Biuro direktorės iniciatyva buvo parengta ir pateikta projektinė paraiška Europos sąjungos agentūrai (gautas finansavimas – 137.798,82 tūkst. Eur projekto veiklų vykdymui, Biuro patalpų remontui bei automobilio įsigijimui).

2019 m. direktorė dalyvavo įvairiuose seminaruose, mokymuose, pasitarimuose, kvalifikacijos tobulinimo kursuose. Didelis dėmesys skiriamas visų Biuro darbuotojų kvalifikacijos tobulinimui. Parengtas darbuotojų kvalifikacijos kėlimo planas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 „Dėl Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo patvirtinimo“ buvo atnaujinta Biuro interneto svetainė.

Direktorė parengė kvalifikacijos programą ugdymo įstaigų vadovams, pavaduotojams ir pedagogams. Taip pat organizavo konferenciją „Tradiciskai netradicinės psichoaktyvios – ar tikrai viską žinome? Atpažinimas diagnostika – pagalbos organizavimas“.

Biuras, būdamas Savivaldybių visuomenės sveikatos biurų asociacijos (toliau – SVSBA) nariu, aktyviai įsijungė į SVSBA veiklą, kartu su kitais SVSBA nariais teikė pasiūlymus dėl

bendradarbiavimo ir valstybės, savivaldybės institucijų, sveikatos priežiūros įstaigų veiklos kokybės tobulinimo, teisės aktų, reglamentuojančių visuomenės sveikatos sritį, keitimo, dalyvavo įvairių SVSBA darbo grupių veikloje.

Biuras sėkmingai vykdė visuomenės sveikatos priežiūros veiklą, visiškai panaudojo 2019 m. skirtą specialiosios tikslinės dotacijos finansavimą. Įstaigos darbuotojams buvo didinamas darbo užmokestis.

2019 m. buvo įvykdytos Biurui pavestos veiklos ir programos (Psichikos sveikatos prevencijos programos, kurioms paskirtos tikslinės lėšos). Taip pat toliau buvo vykdomas Europos Sąjungos fondų finansuojamas projektas bei dalyvauta Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos konkurse. Padidėjus Biuro finansavimui, buvo didinami visų įstaigos darbuotojų darbo užmokesčio koeficientai.

Biuro veiklos kryptys:

- Jurbarko rajono savivaldybės gyventojų gyvenamos ir elgsenos stebėseną ir jos pokyčių analizę (monitoringas);
- visuomenės sveikatos stiprinimas Jurbarko rajono savivaldybės bendruomenėse, žinių apie sveiką gyvenimą sklaidymas ir sveikos gyvenamos propagavimas;
- traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija;
- asmens higienos formavimas;
- imunoprofilaktika;
- aplinkos sveikatos stiprinimas;
- užkrečiamųjų ligų profilaktika (gripo, pedikuliozės, niežų ir kt.);
- psichikos sveikatos stiprinimas;
- tinkama mityba ir nutukimo prevencija;
- psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija (narkotinių medžiagų, alkoholio ir tabako gaminių vartojimo);
- fizinio aktyvumo skatinimas (įvairios fizinio aktyvumo formos, tinkančios įvairaus amžiaus gyventojams);
- lėtinių neinfekcinių ligų prevencija (širdies ir kraujagyslių, onkologinių ligų, cukrinio diabeto ir kt.);
- lytiškumo ugdymas;
- motinos ir vaiko sveikatos stiprinimas (paskaitos, fizinio aktyvumo užsiėmimai);
- vaikų ir jaunimo sveikos gyvenamos skatinimas bendrojo lavinimo ugdymo įstaigose;
- visuomenės sveikatos priežiūros specialistų veiklos ugdymo įstaigose koordinavimas;
- sveikatos programų, projektų organizavimas ir įgyvendinimas Jurbarko rajono savivaldybėje;
- metodinės medžiagos Jurbarko rajono gyventojams, susijusios su sveikatinimo veikla, kūrimas ir sklaida;
- bendradarbiavimas su socialiniais partneriais, siekiant gerinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą.

Teikiamos paslaugos:

1. Informacijos sklaida savivaldybėje apie sveikatą ir jos išsaugojimą (informavimas).

Paslauga: informacijos sklaida apie sveikatą ir jos išsaugojimą.

Turinys: informacinės medžiagos sklaida apie sveikatą ir jos išsaugojimą įvairioms gyventojų grupėms (pagal amžių, socialinį statusą, rizikos grupes ir kt.).

Sudedamosios dalys: informacijos parengimas ir sklaida pagal poveikio sritis / tikslines grupes.

Būdai ir formos: informacinės medžiagos sklaida per įvairias žiniasklaidos priemones (pranešimai ir straipsniai vietinėje spaudoje), informacijos sklaida per socialinius tinklalapius, leidiniuose ir internete, standai ir kt.

2. Visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) organizavimas ir vykdymas.

Paslauga: visuomenės sveikatos stebėsenos organizavimas ir vykdymas.

Turinys: Biuras vykdo ikimokyklinio ir mokinio amžiaus asmenų sveikatos stebėseną (profilaktinių sveikatos patikrinimų, traumų, susirgimų, užkrečiamųjų ligų) bei atlieka atrankinius Jurbarko rajono savivaldybėje sveikatos tyrimus (sergamumo, nelaimingų atsitikimų ir kt.) pagal prioritetines veiklos sritis.

Sudedamosios dalys: duomenų rinkimas, kaupimas, analizė ir vertinimas.

Būdai ir formos: raštu / žodžiu.

3. Sveikata stiprinančių renginių organizavimas ir vykdymas.

Paslauga: paskaitų ir praktinių užsiėmimų apie sveikatos išsaugojimą ir stiprinimą organizavimas ir vykdymas.

Turinys: sveikos gyvensenos įgūdžių formavimo organizavimas ir vykdymas (sveika mityba ir nutukimo prevencija, streso valdymas, aplinkos sveikata, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija, lytiškumo ugdymas, užkrečiamųjų ligų profilaktika, éduonies profilaktika, traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija, onkologinių ligų prevencija, širdies, kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto profilaktika, šiaurietiško éjimo praktiniai užsiėmimai), kurių metu per teorinius / praktinius užsiėmimus formuojami tam tikros gyventojų grupės sveikos gyvensenos įgūdžiai. Atsižvelgiant į skirtingas gyventojų grupes atitinkamai teikiama ir skirtingo turinio mokymai / teorinė informacija. Dirbama pagal poveikio sritis.

Sudedamosios dalys: paskaitų / praktinių užsiėmimų organizavimas, informacijos paruošimas ir sklaida pagal poveikio sritis / tikslines grupes.

Būdai ir formos: teoriniai / praktiniai mokymai, seminarai, konferencijos, diskusijos ir kt.

2. INFORMACIJA APIE TIKSLŲ ĮGYVENDINIMĄ

2.1. Personalo valdymas

Biuro struktūroje visi darbuotojai tiesiogiai pavaldūs Biuro direktoriui. Padaliniai neįsteigti, tačiau Biuro veiklos pobūdis nulemia savitą personalo veiklos modelį: administracijos darbuotojų ir visuomenės sveikatos specialistų, atsakingų už visuomenės sveikatos stiprinimą, stebėseną ir vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūrą, darbo vietas yra Biure, o mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistų – ugdymo įstaigų sveikatos kabinetuose.

Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2019 m. kovo 28 d. sprendimu Nr. T2-99 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2014 m. lapkričio 27 d. sprendimo Nr. T2-331 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro steigimo“ pakeitimo“, nustatytas Biure didžiausias leistinas pareigybių skaičius – 12.

Nuo 2019 m. balandžio mėn. Biure dirbo 12 darbuotojų, iš jų: administracijoje – 6 darbuotojai (direktorius, buhalteris, 2 visuomenės sveikatos stiprinimo specialistai bei stebėsenos specialistas, vaikų ir jaunimo visuomenės sveikatos priežiūros specialistas) bei 6 visuomenės sveikatos priežiūros specialistai mokyklų aptarnavimui, rajono ugdymo įstaigose, kurie vykdė 3 543 mokinių (2019 m. rugsėjo 1 d. duomenys), ugdomų pagal pradinio, pagrindinio, vidurinio, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, sveikatos priežiūrą.

Biuro specialistams sudarytos sąlygos nuolat kelti kvalifikaciją. 2019 m. kvalifikaciją kėlė 9 darbuotojai įvairiomis temomis: sužalojimų, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, nutukimo prevencijos, užkrečiamų ligų profilaktikos, sveikatos netolygumų mažinimo, jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų diegimo ir kt. Direktorius į komandiruotes vyko 11 kartų kvalifikacijos kėlimo ir Biuro veiklos klausimais.

2.2. Dokumentų valdymas

2019 m. Biure priimti šie vidaus tvarką reguliuojantys dokumentai: 6 direktoriaus įsakymai veiklos klausimais, 52 direktoriaus įsakymai personalo valdymo klausimais. Gautų dokumentų registre užregistruoti 31 raštas ir 18 darbuotojų prašymų personalo klausimais. Buvo išsiųsta 54 informaciniai, veiklą reguliuojantys dokumentai. Dalyvauta 3 darbo grupėse (Jurbarko rajono savivaldybės Švietimo taryboje, Jurbarko rajono savivaldybės Bendruomenės vaiko teisių apsaugos taryboje bei Jurbarko rajono savivaldybės Narkotikų kontrolės komisijoje).

Patvirtintas 2019 m. dokumentacijos planas, dokumentų registrų sąrašas. Pavirtinti Biure dirbančių specialistų (sveikatos stiprinimo, stebėsenos ir vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros) bei specialistų, vykdančių mokinių sveikatos priežiūrą mokyklose, planai ir ataskaitos.

Biuras nuolat teikia gyventojams privalomuosius sveikatos mokymus. 2019 m. buvo organizuota 824 mokymai: 558 privalomųjų higienos įgūdžių mokymai, 262 privalomųjų pirmosios pagalbos mokymai ir 4 mokymai apie alkoholio ir narkotikų vartojimo žalą žmogaus sveikatai.

2.3. Pagrindinės 2019 metų Biuro veiklos ataskaitos

1. 2017 metų Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaita.
2. Jurbarko rajono savivaldybės vykdomų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo 2018 metų ataskaita.
3. Einamųjų biudžetinių metų ketvirčio bei metinė biudžeto vykdymo ir finansinės ataskaitos, taip pat kitos ataskaitos, nurodytos valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos, skiriamos savivaldybių biudžetams sveikatos apsaugos ministerijos kuruojamoms valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti, planavimo, paskirstymo, naudojimo ir atsiskaitymo už ją tvarkos apraše.
4. Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšomis finansuoto sveikatinimo projekto ataskaita.
5. Sveikatos ugdymo ir mokymo 2019 metų ataskaita.
6. Personalo 2019 m. ataskaita.
7. Viešųjų pirkimų 2018 metų ataskaita.
8. Ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas ugdomų mokinių visuomenės sveikatos priežiūros, visuomenės sveikatos stiprinimo ir visuomenės sveikatos stebėsenos funkcijų vertinimo kriterijų ir jų reikšmių vykdymo 2019 m. ataskaita.
9. Kitos įvairioms valstybės institucijoms pateiktos ataskaitos.

2.4. Projektinė veikla

2.4.1. Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšomis finansuotas sveikatinimo projektas „Alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija 4“

2019 m. gegužės 3 d. Biuras pateikė sveikatinimo projekto „Alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija 3“ paraišką dėl dalyvavimo Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšomis finansuojamų sveikatinimo projektų paskelbtame konkurse.

Projekto „Alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija 4“ tikslas – ugdyti asmenį, motyvuotą sveikai gyventi, nevartoti alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų. Sveikatinimo projektui skirtas finansavimas – 1 520 Eur iš Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų.

Spalio mėnesį startavęs projektas sulaukė didelio susidomėjimo. Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos sveikatinimo projekto „Alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija 4“ veiklos prasidėjo edukacinėmis programomis (Jurbarko mieste ir Jurbarko rajono kaimo vietovėse) prieš žalingus įpročius, kurias vedė Biuro visuomenės sveikatos priežiūros specialistai (kiekvienas savo aptarnaujamose mokyklose), atliekantys visuomenės sveikatos stiprinimo funkcijas ugdymo įstaigose. Vyresniųjų klasių moksleiviams buvo skaitomos paskaitos „Rūkymo ir alkoholio žala“, kurių metu mokiniai sužinojo apie žalingą rūkymo ir alkoholio poveikį sveikatai.

Taip pat paskaitos metu ir po jos mokiniai galėjo išbandyti Biuro turimas (įsigytas iš anksčiau vykdytų sveikatinimo projekto lėšų) mokymo priemones: magnetų lenta „Alkoholio žala“, imitaciniai akiniai „Neblaivus ir pavojingas“, rūkančiojo plaučių palyginamasis modelis.

Vėliau po edukacinių užsiėmimų buvo vedami protmūšiai „Alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija“, kurių metu buvo demonstruojamos įgytos žinios, tarpusavio varžytuvės ir laimėti vertingi prizai.

Projektas užbaigtas veiklomis, kurios vyko taip pat spalio–lapkričio mėnesiais. Biuro specialistai vykdė akcijas, kurių metu tikrino CO (anglies monoksido) lygį organizme. Vienkartinių kandiklių ir specialaus CO matuoklio pagalba atlikti savanorių ar parinktų asmenų iškvepiamame ore CO tikrinimai. Šio prietaiso pagalba buvo pateikta vaizdinė informacija apie rūkančiojo kraujyje esančio žalingo anglies monoksido lygį. Akcijų metu visose Jurbarko miesto ir Jurbarko rajono ugdymo įstaigose buvo platinami lankstinukai „Visa tiesa apie alkoholį“ ir rašikliai su Biuro atributika.

2.4.2. Europos sąjungos struktūrinių fondų lėšų finansuojamas sveikos gyvensenos skatinimas regioniniu lygiu projektas „Jurbarko rajono gyventojų sveikos gyvensenos skatinimas“

Biuras 2017–2018 m. parengė ir 2018 m. birželio 8 d. pasirašė sutartį su Europos socialinio fondo agentūra dėl projekto „Jurbarko rajono gyventojų sveikos gyvensenos skatinimas“ (toliau – Projektas) vykdymo, kuris iš dalies finansuojamas pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonę Nr. 08.4.2-ESFA-R-630 „Sveikos gyvensenos skatinimas regioniniu lygiu“. Iš viso Biurui (veiklų vykdymui, patalpų remontui ir automobilio įsigijimui) buvo skirta 137 798,82 Eur. lėšų suma. Įgyvendinamo projekto veiklomis siekiama formuoti įvairių amžiaus grupių Jurbarko rajono gyventojų sveikos gyvensenos įgūdžius.

Projekto metu buvo organizuojami švietimo renginiai ir praktiniai mokymai sveikos gyvensenos, sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo, ligų prevencijos bei kontrolės temomis (sveika mityba, fizinis aktyvumas, psichikos sveikatos stiprinimas, lyčių lygybė, traumų ir nelaimingų atsitikimų profilaktika, kraujotakos ligas sukeliančių veiksnių mažinimas, žalingų įpročių prevencija ir kt.).

Per antrus įgyvendinamo Projekto metus įvykdyta 81 mokymas, iš jų 39 skirti vaikams ir jaunimui iki 18 metų. Šioje tikslinėje grupėje dalyvavo 967 dalyviai. Tikslinėms grupėms (sveikas senėjimas nuo 55 m., Širdies ir kraujagyslių bei traumų prevencijos mokymų dalyviai) buvo įvykdyti 42 renginiai, kuriuose dalyvavo 634 dalyviai. Tikslinėms grupėms buvo organizuoti mokymai šiomis temomis: fizinio aktyvumo skatinimo, sveikatai palankios mitybos skatinimo ir nutukimo prevencijos, alkoholio tabako ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos, psichikos sveikatos stiprinimo, užkrečiamųjų ligų prevencijos ir asmens higienos įgūdžių ugdymo bei pirmosios pagalbos teikimo.

2.5. Visuomenės sveikatos priežiūros priemonės

Biuro administracija ir vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūros specialistai, vykdančys sveikatos priežiūrą mokyklose, įgyvendino šias visuomenės sveikatos priežiūros priemones:

Sveikatos priežiūra mokyklose. Sveikatos priežiūra mokyklose vykdoma pagal mokyklų sveikatos priežiūros veiklos planus, kurie yra sudedamoji mokyklos metinio veiklos plano dalis. Iš viso Jurbarko miesto ir rajono mokyklose įvykdyta 324 renginiai (paskaitų, pamokų, diskusijų, pokalbių, konkursų, viktorinų ir kt.), išleista 715 stendų ir plakatų, knygų ir brošiūrų – 1 196, atmintinių, lankstinukų ir kitų leidinių – 3 092. Internete pavišintas 91 straipsnis (informaciniai pranešimai, publikacijos).

2.5.1. Svarbiausių darbų apžvalga

2.5.1.1. Fizinio aktyvumo skatinimas. Jurbarko rajono mokyklose 2019 m. buvo išleisti stendai „Pasaulinei stuburo dienai atminti“. Vyko paskaitos – praktiniai užsiėmimai ir piešinių konkursai „Judu, kad būčiau sveikas“. Mokyklose vyko sporto šventės, paskaitos fizinio aktyvumo tema, kurių tikslas pateikti informaciją apie fizinio aktyvumo svarbą, rūšis, poveikį organizmui ir rekomendacijas. Internete buvo platinami straipsniai su fizinio aktyvumo skatinimo rekomendacijomis.

2.5.1.2. Žalingų įpročių prevencija. 2019 m. buvo išleisti stendai „Alkoholio žala“, platinti lankstinukai „Visa tiesa apie alkoholį“ ir „Paimk 1001 kartą į savo rankas“, kurių tikslas – šviesti jaunimą žalingų įpročių temomis, akcentuoti neigiamą poveikį sveikatai. Visose rajono mokyklose vyko paskaitų ciklas „Alkoholis ir rūkymas; mitai ir faktai“ bei proto mūšiai „Alkoholio, tabako ir kitų psichoaktyvių medžiagų prevencija 4“. Mokyklose vyko paskaitos apie rūkymo žalą jaunam organizmui, elektroninių cigarečių keliamus pavojus, bei diskusijos apie narkotikų žalą. Internete buvo platinami straipsniai apie mitus ir faktus apie alkoholio vartojimą.

2.5.1.3. Psichinės sveikatos stiprinimas. Jurbarko rajono mokyklose 2019 m. vyko paskaitos psichinės sveikatos stiprinimo temomis: „Streso įtaka sveikatai“, „Streso valdymas“, „Emocijų valdymas“, „Mokinio dienos režimo svarba“ ir kt. Išleistas stendas „Padėk sau“. Vyko paskaitos – diskusijos patyčių tema „Mes ir mūsų emocijos“. Projektinė veikla „Mokykla be patyčių“, kurioje Biuro specialistai bendradarbiavo su švietimo įstaigų pedagogais.

2.5.1.4. Lytinės brandos lavinimas. 2019 m. mokiniams išleisti stendai AIDS dienai paminėti, vyko paskaitos – diskusijos apie lytiškumą „Ką aš žinau apie AIDS“, kurias vedė mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistai Jurbarko Antano Giedraičio-Giedriaus gimnazijoje ir Smalininkų technologijų ir verslo mokykloje. Skirsnemunės J. Baltrušaičio pagrindinėje mokykloje vyko paskaitos tema: „Paauglystės ypatumai“ ir „Augu kaip mergaitė“. Rajono mokyklose vyko integruotų pamokų ciklas „Žengiame į paauglystę“.

2.5.1.5. Sveikatos sauga ir stiprinimas, sveikos gyvensenos skatinimas, ligų prevencija. 2019 m. Jurbarko rajono mokyklose buvo vedamos paskaitos sveikatos saugos temomis: „Mokinio dienos režimas“, „Išsaugoti regėjimą svarbu kiekvienam“, „Saugus elgesys vandenyje“, „Ar mano kuprinėje tik knygos“ ir kt. Biuras ruošė ir mokyklose platino vaizdinę ir dalijamąją medžiagą: „Pasaulinė vandens diena“, „Kaip apsisaugoti nuo erkių“, „Žiemos pavojai“. Internete buvo platinami straipsniai „Stiprinkime regėjimą“.

2.5.1.6. Užkrečiamų ligų profilaktika ir kontrolė. Visose Jurbarko rajono mokyklose 2019 m. vyko paskaitos užkrečiamųjų ligų profilaktikos temomis, kurių tikslas šviesti vaikus apie užkrečiamųjų ligų sukėlėjus, jų plitimo būdus, profilaktiką ir gydymą. Paskaitų temos: „Asmens higiena“, „Rankų higiena“, „Kaip apsisaugoti nuo peršalimo“, „Peršalimo ligos ir antibiotikai“, „Gripo profilaktika“ ir kt.

Biuras ruošė ir mokyklose platino vaizdinę ir dalijamąją medžiagą: „Kaip plauti rankas?“, lankstinukus „Tuberkulioze gali susirgti bet kas“, parengė stendus: „Peršalimas ar gripas?“, „Įtark tuberkuliozę“, „Saugokimės tuberkuliozės“, „Dantukų valymo kalendoriai“ ir kt. Internete buvo platinami straipsniai apie tuberkuliozės ir kitų užkrečiamųjų ligų profilaktiką.

2.5.1.7. Sveikos mitybos skatinimas ir nutukimo prevencija. Siekiant skatinti sveikos mitybos įpročius nuo pat vaikystės 2019 m. rajono mokyklose skaitytos paskaitos ir vyko praktiniai mokymai tokiomis temomis: „Sveika mityba“, „Maisto piramidžių gamyba“, „Daržovės ir vaisiai – kad augtume sveiki“, „Pieno produktų nauda“ ir kt.

Mokyklų visuomenės sveikatos priežiūros specialistai padėjo mokiniams parengti sveiko maisto standus. Ikimokyklinio ugdymo grupėse vyko paskaitų – praktinių užsiėmimų ciklas „Sveiko maisto piramidė“, kurių metu vaikai karpė Biuro parengtus sveiko ir nesveiko maisto produktų paveikslėlius ir klijavo piramidę. Biuras platino standus „Cukrinis diabetas“, lankstinukus „Kaip tapti sveikesniam“.

2.6. Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną (monitoringas)

Visuomenės sveikatos stebėseną įgyvendinama vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“ patvirtintais nuostatais. Stebėseną vykdoma, siekiant gauti išsamią informaciją apie savivaldybių teritorijų visuomenės sveikatos būklę ir remiantis objektyvia informacija planuoti bei įgyvendinti prevencines priemones.

Biuro specialistas, atsakingas už visuomenės sveikatos stebėseną, vykde demografinės situacijos, sveikatos būklės, sergamumo, mirtingumo, sveikatos priežiūros išteklių, mokinių sveikatos, socialinės ekonominės būklės, aplinkos rodiklių stebėseną. Rodikliai lyginami su Lietuvos rodikliais. Vadovaujantis Sveikatos apsaugos ministro 2018 m. gruodžio 6 d. įsakymu Nr. V-1407 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymo Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, stebėtų rodiklių skaičius – 51, parengta Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2017 metų ataskaita.

1. lentelė. Visuomenės sveikatos stebėsenos vykdymas

Vertinimo kriterijų pavadinimas	Vertinimo kriterijaus planinė reikšmė	Vertinimo kriterijaus įvykdymas	Vertinimo kriterijaus įvykdymas (proc.)
Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių skaičius (vienetais)	51	51	100
Stebėsenos ataskaitos ir pasiūlymų dėl gyventojų sveikatos būklės gerinimo rengimas	1	1	100
Duomenų suvestinių, tyrimų rengimas ir teikimas valstybės ir savivaldybės institucijoms, darbo grupėms, duomenų teikėjams, visuomenės informavimo priemonėms	1	1	100
Informacijos apie visuomenės sveikatos stebėsenos rezultatus viešinimas	1	1	100

2.7. Visuomenės sveikatos stiprinimas

Biuro specialistas, atsakingas už visuomenės sveikatos stiprinimą, teikė visuomenės sveikatos stiprinimo paslaugas: organizavo ir vykde sveikatos stiprinimo renginius, teikė konsultacijas ir rengė, platino informacinę medžiagą apie sveikatą.

2.7.1. Svarbiausių darbų apžvalga

2.7.1.1. Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimo programos vykdymas (toliau – Programa). Programa buvo vykdoma per visus 2019 metus. Joje dalyvavo Jurbarko rajono pirminio lygio asmens sveikatos priežiūros įstaigos: viešoji įstaiga (toliau – VšĮ) Jurbarko rajono pirminės sveikatos priežiūros centras, VšĮ Eržvilko pirminės sveikatos priežiūros centras, VšĮ Seredžiaus ambulatorija, VšĮ Šimkaičių ambulatorija.

Programoje dalyvavo 20 asmenų. Šios asmens sveikatos priežiūros įstaigos Biurui siuntė sąrašus asmenų, sutikusių dalyvauti programoje, su pirminiais kraujo tyrimų matavimo duomenimis. Rizikos grupės asmenys pasirašė sutikimus dalyvauti programoje. Šie asmenys buvo kviečiami į Biuro vykdomus fizinio aktyvumo užsiėmimus bei paskaitas apie sveikatai palankų gyvenimo būdą. Metų pabaigoje programą baigė 15 asmenų. Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimo programos vykdymo ataskaita pateikta Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centrui.

2.7.1.2. Sveikatos stiprinimas, sveikos gyvensenos skatinimas. Kaip ir kiekvienais metais 2019 m. sausio 28 d. Biuras organizavo įstaigos atvirų durų dieną. Šią dieną Biuro specialistai visiems norintiems nemokamai atliko kūno masės analizę, matavo arterinį kraujo spaudimą. Kūno masės ir riebalų analizatoriumi žmonėms buvo atliktas bazinis medžiagų apykaitos įvertinimas, kūno riebalų, kūno skysčių kiekis ir nustatytas žmonių metabolinis amžius. Dalyviai buvo supažindinti su pagrindiniais pirmosios pagalbos veiksmais ištikus nelaimei. Taip pat išbandyti mokslinių tyrimų įrodymais pagrįsta mokymo priemonė – girtumą imituojančius akinius, kurie imituoja koordinacijos sutrikimą, sulėtėjusią reakciją ir judesius dienos metu. Buvo rengiamos įvairios užduotys, kurias teisingai atlikus buvo dovanojamos dovanėlės, kuriomis pasirūpino Biuras.

Vasario 5, 18 ir 25 dienomis Jurbarko Naujamiesčio progimnazijoje, Vytauto Didžiojo progimnazijoje, Jurbarko Antano Giedraičio-Giedriaus gimnazijoje ir Viešvilės pagrindinėje mokykloje vyko mokymai „Sveikatai palanki mityba“, kuriuos sudarė dvi dalys: teorinė ir praktinė. Mokymai buvo skirti vaikų ugdymo įstaigų vadovams, mokytojams, tėvams, virėjams, dietistams ir kitiems atsakingiems maisto gamybos specialistams bei visiems besidomintiems sveikatai palankia mityba. Mokymus vedė VšĮ „Tikra mityba“ įkūrėja Danguolė Gasparavičienė, lektorė Laura Blaževičiūtė ir technologė Giedrė Ciukšienė.

Kovo 21 dieną Jurbarko rajono neįgaliųjų draugijos nariams buvo skaitomas pranešimas „Sveikatai palanki mityba“. Pranešimą skaitė Biuro visuomenės sveikatos stiprinimo specialistas. Pranešimo metu buvo supažindinama su pagrindiniais sveikatai palankios mitybos principais. Vėliau visiems norintiems buvo atlikta kūno masės analizė su specialiu kūno masės analizatoriumi „Tanita“.

Balandžio 15 ir 17 dienomis Lietuvos samariečių Jurbarko krašto bendrijoje ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Jurbarko skyriuje vyko praktiniai užsiėmimai „Kūno masės analizė“. Kūno masės ir riebalų analizatoriumi žmonėms buvo atliktas bazinis medžiagų apykaitos įvertinimas, kūno riebalų, kūno skysčių kiekis ir nustatytas žmonių metabolinis amžius. Biuro visuomenės sveikatos stiprinimo specialistas dalyvius konsultavo įvairiais fizinio aktyvumo skatinimo ir nutukimo prevencijos klausimais, buvo išdalintos paruoštos atmintinės apie sveikatai palankų fizinį aktyvumą ir sveikatai palankia mitybą.

Gegužės 17 dieną Eržvilko bendruomenės nariams buvo skaitomos paskaitos „Sveikatai palankesnis vaikų maitinimo organizavimas“ ir „Mitybos reikšmė širdies ir kraujagyslių ligų CD atsiradimui bei prevencijai“. Paskaitas skaitė Biuro visuomenės sveikatos stebėsenos specialistas.

Gegužės 23 dieną Jurbarko rajono neįgaliųjų draugijos nariams buvo rengiamas praktinis užsiėmimas, kuris skirtas psichikos sveikatos stiprinimui „Praktiniai kvėpavimo atsipalaidavimo pratimai“. Taisyklingas kvėpavimas gera daugelio ligų profilaktikos priemonė: mažėja nerimas, įtampa, nemiga, nuovargis, dingsta ar sumažėja lygiųjų raumenų spazmai bronchuose, žarnyne, galvos smegenų ir širdies kraujagyslėse, reguliuojasi daugelis medžiagų apykaitos grandžių, mažėja kūno svoris. Užsiėmimą vedė jogos praktikė-trenerė Aušra Smirnovienė.

Gegužės 31 d. Biuro darbuotojai, minėdami Pasaulinę dieną be tabako, vykdė akciją „Obuolys vietoj cigaretės“. Akcijoje dalyvavo daug įstaigų, esančių Jurbarko mieste. Buvo dalinami

obuoliai su atvirlaiškiais, informuojančiais apie rūkymo žalą. Obuolys buvo duodamas kaip sveikos gyvensenos simbolis, skatinantis nepradėti rūkyti arba mesti šį žalingą įprotį.

Spalio 9 dieną Biure vyko paskaita „Eterinių aliejų ABC“. Paskaitoje dalyviai sužinojo eterinių aliejų istoriją, susipažino su terapinės klasės eteriniais aliejais ir jų vartojimo ypatumais. Sužinojo, kokios dažniausios eterinių aliejų vartojimo klaidos, kaip paprastai išspręsti asmeninės higienos problemas ir pasigaminti sveiką ir veiksmingą oro gaiviklį. Paskaitą vedė Rasa Židonienė.

Spalio 14 ir 21 dienomis Mažosios Lietuvos Jurbarko krašto kultūros centro Viešvilės skyriuje ir Šimkaičių bendruomenės namuose vyko praktiniai užsiėmimai skirti psichikos sveikatos stiprinimui „Kamšymas iš vilnos“. Užsiėmimų tikslas buvo miestelių gyventojams padėti atsipalaiduoti, pabėgti nuo streso, pailsėti. Užsiėmimus vedė lektorės Gabija Viduolytė ir Rasa Grybaitė.

Spalio 15 dieną ir lapkričio 12 dieną Biure vyko susitikimas su psichologe tema „Emocinė kultūra – mano sėkmės pagrindas“. Paskaitas vedė charizmatiškoji lektorė Lidija Laurinčiukienė. Šios paskaitos susilaukė labai didelio susidomėjimo, dalyvių skaičiaus ir netgi paskaitos trukmė buvo virš 4 valandų. Buvo perteikta daug paprastų sprendimo būdų sudėtingosiose situacijose.

Spalio 28 ir 29 dienomis Biure buvo skaitoma lektorės-psichologės Lauros Rimkutės paskaita „Streso valdymas“. Jos metu dalyviai buvo mokomi atpažinti stresą, jį suvaldyti ir nukreipti. Buvo akcentuojama, kad pakeitus požiūrį į stresą, jis keičia fiziologines reakcijas bei didinant atsparumą stresui galima jaustis laimingu, mylėti savo darbą bei gyvenimą, kad ir koks įtemptas jis bebūtų.

Spalio 22, 30 ir lapkričio 4 ir 7 dienomis Jurbarko rajono Viešvilės pagrindinėje mokykloje, Jurbarko rajono Seredžiaus S. Šimkaus mokykloje-daugiafunkciame centre, Jurbarko Veliuonos A. ir J. Juškų gimnazijos Juodaičių skyriuje bei Biure vyko pažinimo valanda „Karti tiesa apie priklausomybes“. Šia tema kalbėjo psichologė Vaida Beinarienė.

Ištisus metus vyko paskaitų ciklas „Pirmosios pagalbos ABC“. Paskaitos buvo vedamos Biure, įvairiose kaimo vietovėse, vasarą prie vandens telkinių. Šių paskaitų tikslas buvo išmokyti saugaus elgesio ir pirmosios pagalbos veiksmų. Dalyviai mokėsi pirmosios pagalbos teikimo eiliškumo, teikiančiojo pagalbą taisykles, kaip išvengti įvairių susižeidimų, kaip elgtis gaisro atveju, praktiškai bandė teisingai suteikti pagalbą nukentėjusiam. Paskaitų pabaigoje visiems dalyvavusiems buvo dalinamos atmintinės, kuriose pateikta glaudi ir aiški informacija apie pirmosios pagalbos teikimą ištikus nelaimingam atvejui. Taip pat visus 2019 metus vyko mokymai užkrečiamųjų ligų prevencijos ir higienos įgūdžių ugdymo temomis.

Veiklos vykdytos vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. V-590 „Dėl Psichikos sveikatos kompetencijų didinimo įmonių darbuotojams tvarkos aprašo patvirtinimo“ (finansuojama iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti).

Rugsėjo mėnesį sulaukėme dviejų Jurbarko įstaigų, kurios pareiškė norą dalyvauti psichikos sveikatos kompetencijų didinimo įmonių darbuotojams programoje. Jurbarko r. savivaldybės viešosios bibliotekos ir VšĮ „Jurbarko socialinių paslaugų“ darbuotojai spalio – gruodžio mėnesiais dalyvavo šiuose užsiėmimuose, kurių iš viso buvo 5. Jų metu, psichologų ir profesinės sveikatos priežiūros specialistų komanda vertino darbuotojų psichoemocinę būklę, pagrindines problemas bei psichikos sveikatos raštingumo lygį, suteikė žinių apie psichikos sveikatą darbo vietoje, sudarė tolesnių veiksmų planą, atliko atvejo analizę ir ieškojo galimų sprendimo būdų.

Lapkričio ir gruodžio mėnesiais vyko savižudybių prevencijai skirtų renginių ciklas „Odė gyvenimui“, kuriuos vedė psichologė Vaida Beinarienė ir socialinė pedagogė metodininkė Saulena Lukšienė. Renginiai vyko dviem atskiroms grupėms: mokiniams ir suaugusiems (pedagogams, tėvams ir kt.). Apsilankyta Smalininkuose, Viešvilėje, Eržvilke, Veliuonoje ir Jurbarke.

Renginių metu vyko filmo „Žodis iš S raidės“ („The S Word“, 2017 m.) peržiūra, o po to diskusija. Filmą „Žodis iš S raidės“ sukurtas, siekiant nutraukti tylą apie savižudybes. Po filmo

vykusi diskusija padėjo dalyviams išgvildinti pagrindines problemas susijusias su savizudybėmis. Aiškesni tapo ir tokių poelgių motyvai, bei pagrindiniai pagalbos sau ir kitam būdai.

Nuo spalio iki gruodžio mėnesio du kartus per savaitę vyko psichikos sveikatos stiprinimo užsiėmimai – jogos mankštos Skirsnemunėje, Vadžgiryje ir Jurbarko. Mankštas vedė joga praktikė-trenerė aušra Smirnovienė.

Lapkričio 21 d. Biuras organizavo seminarą „Tradiciškai netradicinės psichoaktyvios medžiagos – ar tikrai viską žinome? Atpažinimas – diagnostika – pagalbos organizavimas.“, kuris vyko Jurbarko rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje.

Tą dieną susitikti su medicinos psichologe-psichoterapeute Aina Adomaityte ir dr. Robertu Badaru, gydytoju toksikologu rinkosi pedagogai, socialiniai ir vaikų dienos centrų darbuotojai, sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojai, bendruomenės pareigūnai ir kiti asmenys, kurių darbas susijęs su priklausomybių prevencija.

2.7.1.3. Fizinio aktyvumo skatinimas. Nuo vasario 4 d. iki birželio 24 d. Jurbarko rajono Veliunos kultūros centre, Mažosios Lietuvos Jurbarko krašto kultūros centro Viešvilės skyriuje ir Jurbarko vyko linijinių šokių treniruotės suaugusiems. Treniruotės vyko kartą per savaitę, jas vedė choreografė Evelina Šauklienė.

Nuo vasario 5 d. iki birželio 25 d. buvo organizuojamos joga mankštos amžiaus grupei 55+. Mankštos vyko kartą per savaitę ir jas vedė profesionali trenerė Aušra Smirnovienė.

Nuo vasario 7 d. iki birželio 29 d. buvo organizuojamos funkcinės treniruotės suaugusiems. Treniruotės du kartus per savaitę, kurias vedė profesionalios trenerės: Agnė Bastienė ir Ieva Pažereckienė.

Nuo vasario 4 d. iki birželio 29 d. buvo organizuojamos Pilates`o mankštos. Jos vyko du kartus per savaitę. Mankštas vedė trenerė Loreta Aniulienė.

Nuo vasario 4 d. iki birželio 29 d. buvo organizuojamos STEP aerobikos treniruotės, kurios vyko kartą per savaitę. Treniruotes vedė trenerė Aušra Pileckė.

Nuo vasario 4 d. iki birželio 29 d. buvo organizuojamos kalanetikos mankštos asmenims, kurie turi problemų su stuburu. Treniruotes vedė trenerė Aušra Pileckė.

Spalio 5 dieną vyko mankštos ant batutų.

2. lentelė. Visuomenės sveikatos stiprinimo vykdymas

Vertinimo kriterijų pavadinimas	Vertinimo kriterijaus planinė reikšmė	Vertinimo kriterijaus įvykdymas	Vertinimo kriterijaus įvykdymas proc.	Pastaba*
1	2	3	4	5
Parengtų informacinių pranešimų, straipsnių skaičius 1000 gyventojų (vienetais) iš jų:	56	66	118	Viršyta dėl papildomų projektinių veiklų bei dėl didesnio poreikio nei planuota
Sveikos mitybos skatinimo ir nutukimo prevencijos srityje	16	18	113	Didesnis poreikis nei planuota
Fizinio aktyvumo skatinimo srityje	1	1	100	–
Sveikos aplinkos kūrimo srityje	5	5	100	–

Sužalojimų prevencijos srityje	1	1	100	–
Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos srityje	3	3	100	–
Užkrečiamųjų ligų prevencijos srityje	1	1	100	–
Psichikos sveikatos stiprinimo srityje	5	7	117	–
Sveikatos sauga ir stiprinimas	24	30	115	Didesnis poreikis nei planuota
Sveikatinimo renginių skaičius 1000 gyventojų (vienetais), iš jų:	131	186	142	Viršyta dėl papildomų projektinių veiklų bei dėl didesnio poreikio nei planuota
Sveikos mitybos skatinimo ir nutukimo prevencijos srityje	5	6	120	Didesnis poreikis nei planuota
Fizinio aktyvumo skatinimo srityje	140	149	106	Didesnis poreikis nei planuota
Sveikos aplinkos kūrimo srityje	12	13	108	Didesnis poreikis nei planuota
Sužalojimų prevencijos srityje	4	4	100	–
1	2	3	4	5
Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos srityje	5	5	100	–
Užkrečiamųjų ligų prevencijos srityje	3	4	133	Didesnis poreikis nei planuota
Psichikos sveikatos stiprinimo srityje	7	7	100	–
Sveikatos sauga ir stiprinimas	10	13	130	Viršyta dėl papildomos projektinės veiklos. Planuojant nebuvo žinoma ar projektas bus patvirtintas.
Sveikatinimo renginiuose dalyvavusių asmenų skaičius 1000 gyventojų (vienetais), iš jų:	2441	3859	158	Viršyta dėl papildomos projektinės veiklos arba dėl didesnio poreikio nei buvo planuota. Planuojant nebuvo žinoma ar projektas bus patvirtintas.
Sveikos mitybos skatinimo ir nutukimo prevencijos srityje	115	118	103	Viršyta dėl papildomos projektinės veiklos. Planuojant nebuvo žinoma

				ar projektas bus patvirtintas.
Fizinio aktyvumo skatinimo srityje	1225	2451	150	Viršyta dėl papildomos projektinės veiklos. Planuojant nebuvo žinoma ar projektas bus patvirtintas.
Sveikos aplinkos kūrimo srityje	194	200	103	Viršyta dėl papildomos projektinės veiklos. Planuojant nebuvo žinoma ar projektas bus patvirtintas.
Sužalojimų prevencijos srityje	50	75	150	Viršyta dėl papildomos projektinės veiklos. Planuojant nebuvo žinoma ar projektas bus patvirtintas.
Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos srityje	145	187	128	Viršyta dėl papildomos projektinės veiklos. Planuojant nebuvo žinoma ar projektas bus patvirtintas.
Užkrečiamųjų ligų prevencijos srityje	100	125	125	Viršyta dėl papildomos projektinės veiklos. Planuojant nebuvo žinoma ar projektas bus patvirtintas.
1	2	3	4	5
Psichikos sveikatos stiprinimo srityje	86	108	125,6	Viršyta dėl papildomos projektinės veiklos. Planuojant nebuvo žinoma ar projektas bus patvirtintas.
Sveikatos sauga ir stiprinimas	526	595	113	Viršyta dėl papildomos projektinės veiklos. Planuojant nebuvo žinoma ar projektas bus patvirtintas
Konsultavimo paslaugų skaičius 1000 gyventojų (vienetais), iš jų:	90	119	132,2	Viršyta dėl papildomos projektinės veiklos arba dėl didesnio poreikio nei buvo planuota. Planuojant nebuvo žinoma ar projektas bus patvirtintas.

Sveikos mitybos skatinimo ir nutukimo prevencijos srityje	10	14	140	Viršyta dėl papildomos projektinės veiklos. Planuojant nebuvo žinoma ar projektas bus patvirtintas.
Fizinio aktyvumo skatinimo srityje	20	27	135	Viršyta dėl papildomos projektinės veiklos. Planuojant nebuvo žinoma ar projektas bus patvirtintas.
Sveikos aplinkos kūrimo srityje	5	6	120	Viršyta dėl papildomos projektinės veiklos. Planuojant nebuvo žinoma ar projektas bus patvirtintas.
Sužalojimų prevencijos srityje	5	6	120	Viršyta dėl papildomos projektinės veiklos. Planuojant nebuvo žinoma ar projektas bus patvirtintas.
Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos srityje	10	15	150	Viršyta dėl papildomos projektinės veiklos. Planuojant nebuvo žinoma ar projektas bus patvirtintas.
Užkrečiamųjų ligų prevencijos srityje	5	7	140	Viršyta dėl papildomos projektinės veiklos. Planuojant nebuvo žinoma ar projektas bus patvirtintas.
Psichikos sveikatos stiprinimo srityje	10	13	130	–
1	2	3	4	5
Sveikatos sauga ir stiprinimas	25	31	124	Didesnis poreikis nei planuota

*Nurodomos nepasiektų arba viršytų vertinimo kriterijų reikšmių priežastys.

3. lentelė. Visuomenės sveikatos stiprinimo vykdymas

Sveikatos mokymo paslaugų skaičius	186
Dalyvių skaičius	3 859
Informavimo paslaugų skaičius	66
Konsultavimo paslaugų skaičius	119
Konsultuotų asmenų / institucijų / darbo grupių skaičius	238

3. PAGRINDINIAI FINANSINIAI RODIKLIAI

Biuro finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais. Jurbarko rajono savivaldybės gyventojų visuomenės sveikatos priežiūros veiklai gautos ir panaudotos lėšos 2019 m.:

- Valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti – 262 200,00 Eur.
- Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšos – 1 520,00 Eur.
- Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos – 74 623,17 Eur.
- Jurbarko rajono savivaldybės biudžeto lėšos Projektui – 6 933,71 Eur.
- Už teikiamas paslaugas Biuras gavo – 8 320,00 Eur.

4. lentelė. Informacija apie panaudotas lėšas

Finansavimas	Panaudota lėšų, Eur
Lėšos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, iš jų:	262 200
Darbo užmokesčiui	182 594
Socialinio draudimo įmokoms	2 682
Ryšių paslaugoms	3 766
Transporto paslaugų įsigijimui	1 783
Komandiruočiams	432
Kvalifikacijai kelti	417
Komunalinėms paslaugoms	1 363
Informacinių technologijų prekėms ir paslaugoms	3 552
Kitoms prekėms ir paslaugoms	65 437
Darbdavių socialinei paramai	174
Pajamos už teikiamas paslaugas, iš jų:	6 386
Ekspertų ir konsultantų paslaugų įsigijimo išlaidos	1 089
Kitoms prekėms ir paslaugoms	5 297

5. lentelė. Informacija apie darbo užmokesčių

Darbuotojai	Etatai	2019 m. vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (neatskaičius mokesčių), Eur
Direktorius	1	1 933
Visuomenės sveikatos stiprinimo specialistas	2	1 655
Buhalteris	0,5	732
Visuomenės sveikatos stebėsenos specialistas	0,5	646
Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas (vaikų ir jaunimo sričiai)	0,75	Vaiko auginimo atostogose
Visuomenės sveikatos specialistai, vykdančys sveikatos priežiūrą mokyklose	7,25	1 375

4. VEIKLOS TOBULINIMO PERSPEKTYVOS

Artimiausios veiklos perspektyvos priklausys nuo turimų finansinių ir žmogiškųjų išteklių. Pagrindinės veiklos tobulinimo perspektyvos yra šios:

- Kelti Biuro darbuotojų kvalifikaciją, sudaryti sąlygas tobulinti savo bendras kompetencijas bei skatinti darbuotojus lavintis ir tobulėti įvairiapusiškai.
- Įstaigos vadovui nuolat tobulinti savo vadovavimo įgūdžius.
- Skirti didesnę dėmesį viešųjų ryšių tobulinimui, siekiant informuoti gyventojus apie įstaigą ir jos veiklą.
- Tobulinti įstaigos tarpinstitucinį bendradarbiavimą, siekiant didinti kitų sektorių indėlį į visuomenės sveikatos priežiūrą.
- Aktyvinti suaugusiųjų sveikatos ugdymą, tobulinti mokinių sveikatos priežiūros organizavimą.

Problemos, su kuriomis susiduriama Biuro veikloje:

- Teisės aktų, reglamentuojančių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų nomenklatūrą, paslaugų teikimo aprašymą, nebuvimas.
- Švietimo sistemoje ir toliau nėra teisiškai įteisinta „sveikatos pamoka“. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai ir toliau visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas ugdymo įstaigose vykdo kaip neformalųjį sveikatos ugdymą.
- Nėra unifikuotos visuomenės sveikatos priežiūros statistinės ataskaitos, kuria galėtų naudotis visos institucijos. Didelis veiklos planavimo dokumentų ir veiklos ataskaitų skaičius, jų pateikimas įvairioms valstybės institucijoms trukdo vykdyti tiesioginę Biuro veiklą.
- Nepakankamas visuomenės sveikatos svarbos suvokimas bendruomenėje, vykdant prevencinę veiklą.

Jurbarko rajono savivaldybės visuomenės
sveikatos biuro direktorė

Diana Griškuvienė